

GÖTEBORGS UNIVERSITET
INST FÖR SPRÅK OCH LITTERATURER

JAPANSKA

Estetiken i Tsurezuregusa

En Analys av begreppet Kokoro

Tao Pan

Kandidatuppsats
HT 2014

Handledare:
Pia Moberg
Examinator:
Yasuko Nagano-Madsen

Abstract

Tsurezuregusa är ett skönlitterärt japanskt verk skrivet av Yoshida Kenkō cirka 1330 i slutet av Kamakura Perioden (1185-1333) på klassisk japanska. Uppsatsens syfte är undersöka kopplingen mellan japansk estetik och begreppet kokoro (hjärta), genom att analysera Tsurezuregusa utifrån ett estetiskt perspektiv. Utgångspunkten har varit att ta reda på vilka sektioner som handlar om japansk estetik och som samtidigt innehåller kokoro i originaltexten. Genom att analysera begreppet kokoro i sin kontext visar uppsatsen att kokoro troligtvis är det centrala estetiska begreppet i Tsurezuregusa.

Nyckelord: *Kokoro* (hjärta), Japansk estetik, *Tsurezuregusa* (*Essays in idleness*)

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	4
2. Syfte och problemställning.....	5
3. Tidigare forskning.....	5
3.1 Den japanska estetiken	6
3.1.1 芸 gei	7
3.1.2 無心 mushin	7
3.1.3 無常 mujō.....	8
3.1.4 侘び wabi och 寂び sabi	8
3.2 Kokoro	9
4. Material och Metod.....	9
4.1 Primärkälla: Tsurezuregusa	9
4.2 Metod	10
5. Analys	10
5.1 Estetiken med <i>Kokoro</i>	10
5.1.1 芸 gei	10
5.1.2 無心 mushin	12
5.1.3 無常 mujō.....	14
5.1.4 侘び wabi och 寂び sabi	15
6. Diskussion och resultat.....	16
7. Slutsats	19
8. Referenser	21
9. Appendix.....	22
a. Appendix 1.....	22
b. Appendix 2.....	33

1. Inledning

Idag är japansk kultur populär över hela världen. Japansk estetik med sin unika karaktär finnes i till exempel, japansk litteratur, film, spel, manga; som är japanska serier. Men vad är det för speciellt med japansk estetik och varför är det många som intresserar sig för den? När jag läste japanska arbetade jag med den engelska versionen *Tsurezuregusa* (*Essays in idleness*) som är översatt av Donald Keene. Jag blev mycket intresserad av innehållet och började uppmärksamma japansk estetik. Detta motiverade mig att arbeta vidare med *Tsurezuregusa* och analysera det klassiska verket utifrån ett estetiskt perspektiv.

Tsurezuregusa (*Essays in idleness*) är ett japanskt klassiskt verk av Yoshida Kenkō (1283-1352). Yoshida Kenkō var en diktare, en eremit och en buddistmunk. Han reste runt i hela Japan för att uppleva och observera världen utanför Buddhismen och han skrev ner intryck och tankar från den världen. Buddhismen var populärt i Kamakura Period (1185-1333) och många sekter etablerades under tiden i samhället i Japan.¹ Det finns 243 sektioner i hela texten *Tsurezuregusa*. En del innehåller några rader och en del har flera sidor och varje sektion har skilda ämnen. *Tsurezuregusa* är en skiss samling, *Tsurezure* betyder tråkig, avspänd och *gusa* betyder utkast. I *Tsurezuregusa* har författaren specifika synpunkter om människors liv. Han skriver om man och kvinnan deras kärlek, vänner, hus, trädgårdar och natur. Men även om människans önskan samt liv och död. Texterna handlar om vad som är fint, skönt och skickligt. Estetik, i japanska är 美学 *bigaku*, vart 美 *bi* betyder vacker och skön medan 学 *gaku* betyder teori och doktrin.

Kokoro är ett viktigt ord i japanska när det gäller att uttrycka sig med känslor och tankar. Michael F. Marra skriver att det japanska ”思 っ *omou*” (”tänker”) har samma betydelse som ”心に思 っ *kokoro ni omou*” (”tänker igenom hjärtat”).² I *Zsurezuregusa* finns tecknet ”心 *kokoro*” (”hjärta”) representerat många gånger. I sammansatta ord har tecknet olika uttal på japanska ”*kokoro*”, ”*koko*”, ”*shin*” och ”*jin*”. Alla ord och fraser innehållande *kokoro* har med känslor och förmågor att göra. *Kokoro* är ett klassiskt begrepp inom estetik i litteratur och framför allt i konst. I A. Reinke och M. Sedholms bok “*Kokoro: heart; mind; spirit*” skriver de:” For anyone who wishes to practice traditional Japanese arts and crafts a

¹ D Keene, trans., *Essays in Idleness: The Tsurezuregasa of Kenkō*, Columbia University Press, New York, 1967, xiv.

² M F Marra, *Essays on Japan Between Aesthetics and Literature*, Brill’s Japanese Studies Library, Leiden Boston, 2010, s.50.

knowledge or understanding of *kokoro* is a must”.³ På grund av dessa anledningar vill jag analysera den japanska estetiken i *Tsurezuregusa* med *kokoro*.

2. Syfte och problemställning

Tsurezuregusa innehåller många uttryck med *kokoro*. Syftet med detta arbete är att undersöka och analysera hur *kokoro* i *Tsurezuregusa* skapar japansk estetik. Hypotesen som ställs är att *kokoro* möjligtvis är det centrala estetiska begreppet i *Tsurezuregusa*.

Frågeställning lyder därför:

Hur uttrycker sig estetiken genom begreppet ”*kokoro*” och är ”*kokoro*” det dominerande estetiska begreppet i *Tsurezuregusa*?

3. Tidigare forskning

Forskning om japansk estetik från *Tsurezuregusa* med utgångspunkt begreppet *kokoro* lyser med sin frånvaro. Michael F. Marra skriver i sin bok om japansk estetik utifrån ett historiskt perspektiv av japansk litteratur. I boken exemplifierar Marra en text av *Tsurezuregusa* (*Essays in idleness*) och analyserar skicklighet, 粋 *gei* som är en term som beskriver japansk estetik. *Gei* kan översättas med japansk konst i betydelsen yrket.⁴ Marra menar också att estetiska kategorier borde vara den naturliga formen framför nation, subjektivitet och kultur.

Författarnas nationella, personliga och kulturella bakgrund borde inte placera deras verk i ett speciellt fack, exempelvis ”*inja Bungaku*” (litteratur som handlar om avskildhet, enslighet) som den japanska folkloristen Orikuchi Shinobu (1887-1953) nämnde år 1927. Marra menar att estetiken i *Tsurezuregusa* inte bör analyseras med ”*inja Bungaku*” på grund av att författaren Kenkō var en eremit. Estetiken bör analyseras med de allmänna litterära estetiska termerna som till exempel *mujo*, *mushin*, *wabi*, *sabi*.⁵

Linda H. Chance diskuterar i sin bok om den litterära formen i *Tsurezuregusa*. Chance skriver att det finns mångahanda traditionella prosaformer i Kina, Korea och Japan. *Tsurezuregusa* hör till genren *Zuihitsu*, som är en typ av dessa traditionella prosaformer.⁶ Chance skriver att den estetiska termen *impermanence mujō* (instabilitet och föränderlighet)s ursprung är från

³ A Reinke and M Sedholm, *Kokoro: heart; mind; spirit* Kofuu-Senju publications, Umeå, 2011.

⁴ Marra, s.43-44.

⁵ Marra, s. 193.

⁶ L H Chance, *Formless in Form -Kenko, Tsurezuregusa, and the Rhetoric of Japanese Fragmentary Prose* Stanford University Press, Stanford, California, 1997, kap. 2.

Buddismen, men *mujō* utvecklas i Japan som en ideologi utanför buddistiska världen också. Vilket erinrade många författare om att använda *mujō* i deras verk i ämnet. Chance menar att Kenkōs *mujō* även formade texterna i *Zsurezuregusa*; ”Much ink has been spilled on the question of the tenor and source of Kenkō’s *mujō*. In a word, is it religious, or is it literary?”⁷

Till skillnad från Chances analys om *impermanence* (無常 *mujō*), i *Tsurezuregusa* fokuserar Toshiko Yamaguchi i sin artikel på ”döden” (*impermanence, mujō*) som en metafor. Yamaguchi vill genom Kenkōs texter undersöka betydelsen av *mujō* utifrån både ett buddistiskt perspektiv och ett lingvistiskt.⁸ Yamaguchi menar att Kenkō använder *mujō* och döden synonymt i *Zsurezuregusa*. Av denna orsak vill Yamaguchi lägga fokus på vad förhållandet mellan den estetiska termen-*mujō* och döden är. Yamaguchi menar också att Kenkō som buddhistmunk antyder i sin text att ”döden” (*impermanence, mujō*) är som en metafor för annat. För den lingvistiska orsaken vill Yamaguchi lägga fokus på vad den estetiska termen- *mujō* i *Tsurezuregusa* egentligen betyder.⁹

Tsurezuregusa har således analyserats av både Marra, Chance och Yamaguchi utifrån olika infallsvinklar. Marra talar om *gei* (skicklighet) och ”*inja bungaku*” (litteratur som handlar om avskildhet, enslighet). Chance om textens form och Yamaguchi utreder betydelsen om döden (*impermanence, mujō*) som metafor. Det har inte ännu genomförts någon specifik analys med *kokoro* utifrån den litterära estetiken i *Tsurezuregusa*.

3.1 Den japanska estetiken

Marra formulerar vilka element som konstruerar traditionell japansk estetik i klassisk litteratur och klassificerar den japanska estetiken: 無心 *mushin* (ignorera själv), 無常 *mujō* (föränderlighet), *hitei no ronri* (logik av negation), *wabi och sabi* (bräcklig, svag och ömtålig), *jugen* (otydlig, oklart och dunkel).¹⁰ Marra skriver också om det estetiska ordet 芸 *gei* (skicklighet).¹¹ Innehållet i *Tsurezuregusa* handlar mer om människans liv och tekniska skicklighet. Det är skillnad mellan att analysera estetiken i *Tsurezuregusa* och analysera i en dikt eller en roman som innehåller mer fantasi. Utifrån Marras definition kommer begreppen 芸 *gei*, 無心 *mushin*, 無常 *mujō*, 侘び *wabi* och 寂び *sabi* att användas som kategorier i

⁷ Chance, s.191-192.

⁸ T Yamaguchi, *The meaning of death in Kenkō Yoshida’s Tsurezuregusa*, 2014, s.118.

⁹ Yamaguchi, s. 119.

¹⁰ Marra, s.15

¹¹ Marra, s.42-47

analysen.¹² Uppsatsen kommer också använda lexikonet *日本国語大辞典* (*nihonkokugodaijiten*)¹³ för att förklara och komplettera definitionerna av de estetiska termerna *mushi*, *mujo*, *wabi*, *sabi* och *kokoro*.

3.1.1 芸 *gei*

Marra menar att *芸 gei* på Japanska betyder *芸術 geijutsu* (konst skicklighet), *才芸 saigei* (tekniskt talang) och *技術 gijutsu* (teknisk skicklighet). Dessa betydelser fungerar motsvarande med andra ord *道 michi* (väg, sätt, metod), *技業 waza* (artist praktiskhet) och *術 jutsu* (skicklighet, disciplin). Marra beskriver det som följande¹⁴:

- *道 michi*: I början av medeltidens Japan jämfördes definitionen av konst, praktik och träning med Buddisttermens *michi*. Till exempel definieras den metod som nyttjas när skrives en dikt skrives som ”*the way of poetry*” (*uta no michi*, eller *kado* 歌道). Samma metod appliceras när en munk lär sig Buddhism ”*Buddhist way*” (*hotoke no michi*, eller *butaudo* 仏道).
- *技業 waza*: Under medeltiden funderades det kring hur dikter kunde göras lättförstådda. Det skapades specifika regler som på tekniskt språk kallas *waza*. Till skillnad från *michi* är begreppet *vaza* inte religiöst. *Waza* har blivit ett estetiskt begrepp som vistas framför allt i konst, musik, produkter, diktning, dans och spelsätt.
- *術 jutsu*: Karaktären med *jutsu* innebär vetenskap, disciplin, metod och skicklighet. Uttrycket *mujutsu* (utbildade) är en typ av bedömning för tävling i dikt. Detta började år 1193. Det sammansatta ordet *rekijutsu* (konsten om kalendertillverkning) kom till år 1381-1384 och *bijutsu* (disciplinen av skönhet) skapades år 1872.

3.1.2 無心 *mushin*

無心 mushin, ある方面についての心の働きが欠けていること。心のいたらないこと。深く思う心のないこと。¹⁵ *Mushin* betyder avsaknaden av funktionen i sinnet gällande en viss riktning. Det leder inte till sinnet. Det finns inga djupa tankar och begär.

¹² Då det inte finns mycket *hitei no ronri* och *jugen* som passar att analysera med *Tsurezuregusa* är inte detta egna kategorier.

¹³ *日本国語大辞典 Nihonkokugodaijiten*, 小学館 Syogakukan, 東京 Tokyo, 1976.

¹⁴ Marra, s.42-45.

¹⁵ *日本国語大辞典 Nihonkokugodaijiten*, s.62.

Marra benämner *mushin* som “*weak subjectivity*” människans tomhet. *Mu* som syftar på tomhet, och *shin* som syftar på hjärta, tillsammans antyder de att det finns inga djupa tankar inom sig själv. Marra skriver att *Mushin* är en av Zen ideologer som är en särskild utbildning för människans sinne och anda. Under medeltiden i Japan kallades *mushin* också ”utan tanke” (*hishiryō*) och ”ingen tanke” (*fushiryō*), detta medvetande gör att individen uppfattar verkligheten som den är och utan att låta medvetandet ingripa i verkligheten.¹⁶

3.1.3 無常 mujō

無常 *mujō*, 一切万物が生滅変転して、常住ではないこと。¹⁷ *Mujō* betyder livet är inte för evigt, allting är föränderligt.

Marra menar att traditionell västerländsk filosofi vilar på realitet och objektivitet och att traditionell asiatisk filosofi vilar på erfarenhet och anda. Människans tanke och erfarenhet är naturligtvis viktigt för *impermanence* (*mujō*), nämligen att verkligheten kan ge med sig för stabilitet. Denna uppfattning av verkligheten delades av taoister och likadana buddister.

*“East Asian philosophies have paid unusual attention to the problem of naming and the arbitrariness of all signifiers. We may recall the famous beginning of Lao Tzu’s Tao-te-ching ‘the way is not the way people think of; names are not what people take names to be.’ As a product of human consciousness, reality cannot ground itself in the stability of meaning, which, on the contrary, is relative and illusory. This perception of reality, which was shared by Taoists and Buddhists alike...”*¹⁸

3.1.4 侘び wabi och 寂び sabi

侘 *wabi*, 簡素の中にある落ち着いたさびしい感じ。¹⁹ *Wabi* syftar på en känsla av lugn och ensamhet i enkelheten.

寂 *sabi*, 古びて枯れたあじわいのあること。閑寂な趣のあること。地味で趣のあること。²⁰ *Sabi*, en gammal, vissnade smak. Smak av lugn och ro. Sober smak.

Marra formulerar begrepp om *wabi* och *sabi* med *Kodansha Encyclopedia of Japan*²¹ som Makoto Ueda bidrog med ”estetiken”: *wabi* (enkla, stram typ av skönhet med ett lugn,

¹⁶ Marra, s.63

¹⁷ 日本国語大辞典 *Nihonkokugodaijiten*, s. 58.

¹⁸ Marra, s.64..

¹⁹ 日本国語大辞典 *Nihonkokugodaijiten*, s. 671.

²⁰ 日本国語大辞典 *Nihonkokugodaijiten*, s. 115.

²¹ *Kodansha Encyclopedia of Japan* (Tokyo: kodansha, 1983).

transcendental sinnesstämning.); *sabi* (ålderdom, ensamhet, uppgivenhet och lugn.).²² Marra förklarar också *sabi* med boken *Wabi-sabi for Artists, Designers, Poets and Philosophers* av Leonard Koren²³. Enligt Koren har *sabi* många olika betydelser när det gäller det estetiska området. Den första betydelsen är att vara sober, enkel, naturlig och ödmjuk. Den andra betydelsen är att vara fragmentarisk, kortvarig, ofullständig, oregelbunden och skavank. Den tredje betydelsen är att vara gammal, rostig, sliten, trasig, skadad, krokig och fläckig. Den fjärde betydelsen är att vara skrynklig, vissnad, sprickig, spräcklig, ärrig och bucklig.²⁴

3.2 Kokoro

心; 人間の理性、知識、感情、意識など、あらゆる精神活動の総称。²⁵ Kokoro, mänskligt förnuft, kunskap, känslor, medvetande; en allmän term för all mental aktivitet.

Kokoro är ett viktigt *kanji* (kinesiska tecken) i litteratur och framför allt konst. Det finns många som har olika betydelser i ord och fraser med *kokoro*. Reinke och Sedholm menar att ett *kanji* vanligtvis har en specifik betydelse, men när två eller flera *kanji* sätts samman, uppstår nya betydelser. Man kan hitta ett enormt antal ord med olika betydelser då man letar efter ord relaterade till *kokoro* i tre eller fyra sammansatta *kanji*.²⁶ Det är särskilt intressant för uppsatsen att undersöka vad det är för koppling mellan japanska estetiken och *kokoro*. Därutöver ska uppsatsen använda Marras teori om *kokoro*. Enligt Marra använder japanerna erfarenhet och upplevelser för att känna världen. De brukar uttrycka sig med ord som beskriver vad de känner från sina hjärtan utifrån vad de ser och vad de hör. Marra menar att *kokoro* utgör en viktig del i diskussioner i japansk litteratur och man kan inte ignorera uttrycken med *kokoro*.²⁷

4. Material och Metod

4.1 Primärkälla: *Tsurezuregusa*

Originaltexten *Tsurezuregusa* är skriven på klassisk japanska av författaren Yoshida Kenkō år 1330. Det finns 243 sektioner i *Zsurezuregusa*. Uppsatsen ska analysera samtliga sektioner i *Tsurezuregusa* som på klassisk japanska. Det råder skillnader mellan klassisk japanska och modern japanska, därav tar uppsatsen hjälp från en hemsida där det finns en modern japansk

²² Marra, s.7.

²³ L Koren, *Wabi-Sabi for Artists, Designers, Poets and Philosophers*, Berkeley: Stone Bridge Press, 1994.

²⁴ Marra, s.198-199.

²⁵ 日本国語大辞典 *Nihonkokugodaijiten*, s. 74.

²⁶ A Reinke and M Sedholm, Inledning.

²⁷ Marra, s. 50-53.

version av *Tsurezuregusa* som är översatt av Azuma Rishu.²⁸ Dessutom kommer uppsatsen att använda den engelska versionen *essays in idleness (Tsurezuregusa)* av Donald Keene²⁹ i mina analyser.

4.2 Metod

Arbetet kommer använda Marras teoriramverk om japansk estetik i litteratur och fokusera på *gei, mushin, mujo, wabi och sabi* och analysera dem med *kokoro*. Uppsatsen ska ta ut *kokoro* ifrån alla sektioner i *Zsurezuregusa* och analysera betydelsen i sektionen samt i hela texten. Först och främst ska ord och fraser som innehåller *kokoro* plockas ut från *Tsurezuregusa* och översättas (se Appendix 1). Därefter kommer uppsatsen att välja ut sektionerna i *Tsurezuregusa* som handlar om japansk estetik och även innehåller *kokoro* (se Appendix 2). Övriga *kokoro* som finns i sektionerna (se Appendix 1) som inte handlar om japansk estetik kommer inte att analyseras i den här uppsatsen. Eftersom texten *Tsurezuregusa* är på klassisk japanska, har jag läst genom de versionerna av modern japanska³⁰, engelska³¹ och även mitt modersmål-kinesiska³² för att mina analyser skall bli korrekta.

5. Analys

5.1 Estetiken med *Kokoro*

I detta avsnitt kommer både den japanska estetiken och *kokoro* i *Tsurezuregusa* synliggöras (se Appendix 2) och analyseras.

5.1.1 芸 *gei*

I sektion ett berättar Kenkō om att alltid ha ett ödmjukt förhållningssätt gällande sin egen kunskap och tekniska talang. Kenkō räknar detta som människans moral. Det menas att det är synd om människan enbart visar upp ett vackert yttre istället för ett gott samvete. Man ska inte ha en dålig moral (心劣り *kokoro otori*, Nr. 2). Kenkō beskriver också att en människa inte kan ändra sitt utseende, men genom lärandet kan sin tanke (心 *kokoro*, Nr. 3) och sitt temperament (心さま *kokoro zama*, Nr.4) förändras och förbättras:

²⁸ <http://www.tsurezuregusa.com>

²⁹ D Keene, trans., *Essays in Idleness: The Tsurezuregasa of Kenkō*, Columbia University Press, New York, 1967, xiv.

³⁰ <http://www.tsurezuregusa.com>

³¹ D Keene, trans., *Essays in Idleness: The Tsurezuregasa of Kenkō*, Columbia University Press, New York, 1967, xiv.

³² Dong, W.

”人品・容貌こそ生れつきたらめ、心はなどか、賢きより賢きにも、移さば移らざらん。かたち・心ざまよき人も、才なくなりぬれば、しなくだり、顔憎さげなる人にも立ちまじりて、かけずけおさるるこそ、本意なきわざなれ。(Shina・katati koso uretukitarame, kokoro ha nadoka, kashikoki yori kashikoki nimo, utusaba uturazaran.

Katati・kokorozama yoki hito mo, sai naku narinureba, shi naku dari, kao nikusagenaru hito nimo tatimajirite, kakezuke osaruru koso, honi naki wazanare.)”³³ I slutet av sektion 1 beskriver Kenkō att en riktig “gentleman”³⁴ bör ha solid kännedom och vara bra förebild till andra människor. En riktig ”gentleman” bör också vara skicklig i skrifter, kalligrafi, musik, och social tillställning sådana lärdomar och talanger.

I sektion 150 skriver Kenkō att man inte bör bry sig om det inte går bra i början när man lär sig en ny teknik - *waza*. Om man bara fortsätter arbeta hårt och är ödmjuk är chanserna goda för succé. Författaren menar att dessa förhållningssätt är utmärkta (心にく *kokoro ni ku*, Nr. 8) sätt för införskaffa kunskap.

I sektion 167 menar Kenkō att man inte ska se ned på sin egen talang jämfört med andras. Människor brukar inte prata om detta sinsemellan, men har ibland ungefär samma tanke (心にも思へる *kokoro nimo omoheru*, Nr.96). Man ska inte heller jämföra sina egna starka sidor med andras svaga sidor. Man måste vara försiktig (内心にそこばくの科あり *nai shin ni sokobaku no toga ari*, Nr. 97) med att framhäva sin egen talang, eftersom människans olyckor är överlägsna (慢心 *man shin*, Nr.98) människan; ”品の高さにても、才芸のすぐれたるにても、先祖の譽にても、人にまされりと思へる人は、たとひ詞に出でてこそいはねども、内心にそこばくの科あり。謹みてこれを忘るべし。をこにも見え、人にも言ひ消たれ、禍ひを招くは、ただこの慢心なり。(shina no takasa ni temo, saigei nosuguretaru ni temo, senzo no yo ni temo, hoto ni masareri to omoheru hoto ha, tatohi shi ni dedete koso ihane domo, naishin ni sokobaku no toga ari. Tsutsushimi te kore wo wasureru beshi. Wo ko nimo mie, hito nimo ihi kietare, wazawahi wo maneku ha, tada kono manshin nari.)”³⁵

I Sektion 187 skriver det att man måste ha ett målmedvetet tänk (心づかひ *kokoro zukahi*, Nr.108) när man lär sig någonting. I människans lärande skriver Kenkō också i sektion 188 att

³³ K Yoshida, *Tsurezuregusa*, ca.1330, sektion ett.

³⁴ Keene, xxi.

³⁵ Kenkō, sektion 167.

man inte ska slösa tid och vara lat (心にはかけ *kokoro ni hakake*, Nr.109) utan att man måste vara flitig. Man måste fokusera på en sak utan att vilja ha något annat samtidigt - gapa efter för mycket (心にとりもち *kokoro ni torimochi*, Nr.110).

5.1.2 無心 *mushin*

Sektion 8 handlar om mäns sexuella behov. Han menar att man inte bör låta sig förvirras, vilseledas (心を惑はす *kokoro wo madohasu*, Nr.11) av sexlust. Det är löjligt om människan i sitt sinne (人の心 *hito no kokoro*, Nr.12) inte kan kontrollera sig själv – inte kunna låta bli (心ときめきするものなり *kokoro tokimekisuru mono nari*, Nr.13). I sektion 9 skriver författaren vidare om människans sexualdrift. Han uttrycker sig med orden temperament (心ばへ *kokoro bahe*, Nr.14) och förvirra, vilseleda (人の心を惑はし *hitono kokoro wo madohashi*, Nr.15). I sektion 172 skriver författaren om att ung man bör inte bli lockad av kvinnor och pengar. Det kan förstöra deras liv. Författaren använder orden väcka, sätt i gungning (心物に動き *kokoro mono ni ugoki*, Nr.101), beundra, avundas (心に恥じ羨み *kokoro ni haji urayami*, Nr.102) och fånga någons blick (心ひき *kokoro hiki*, Nr.103) i den här sektionen.

I sektion 18 menar författaren att man inte behöver sträva efter egendom. Bor man enkelt blir man ren i själen (心の中 *kokoro no uti*, Nr.22). I sektion 38 berättar författaren mer om egendom och rykten. Han menar att en förständig person (心あらん人 *kokoro aran hito*, Nr.42) inte bryr sig om ett lyxigt liv. Sektion 217 handlar också om att människans egendom inte är viktigt. Författaren uttrycker sig med orden sinnestillstånd (その心づかひ *sono kokoro zukahi*, Nr.117), tanken (その心 *sono kokoro*, Nr.118), kärnpunkt (用心 *you jin*, Nr.119) och stabil (心とこしなへ *kokoro to koshinahe*, Nr.120).

I sektion 58 skriver författaren att människan bör fokusera på att utövandet av buddism (道心 *dou shin*, Nr.51). Om man blir en buddistmunk och lär sig buddism från hjärtat (心 *kokoro*, Nr.52) kan man ägna sig åt buddism. En buddistmunk har inte många önskningar (その心 *sono kokoro*, Nr.53) och kan därför lätt känna sig nöjd med tillvaron; ”求める所はやすく、その心早く足りぬべし。形に恥づる所もあれば、さはいへど、悪には疎く、善には近づくことのみぞ多き。(Motomeru tokoro ha yasuku, sono kokoro hayaku tarinebeshi. Katati ni hazsuru tokoro mo areba, saha ihe do, aku niha utoku, zen niha tikadzuku koto

nomizo ooki.)”³⁶Sektion 60 handlar också om att en munk inte bryr sig om pengar.

Författaren använder ordet gottgöra, rätta, korrigera (*心をすまし kokoro wo sumashi*, Nr. 55).

I sektion 75 skriver författaren om seder och bruk. Han förstår inte varför människan med sin tanke (*心 kokoro*, Nr.57) känner sig ensam. Han menar att det är bäst att vara ensam och inte fundera på vad som händer runt omkring. Om man hamnar i ett tillstånd utanför hjärtat (*心ほか kokoro hoka*, Nr.58) blir man lätt orolig och förvirrad. I sektion 112 fortsätter författaren sitt resonemang om konventioner. Han använder orden lugn (*心しづかに kokoro shizuka ni*, Nr.75), ledig tid (*心の暇 kokoro no hima*, Nr.76) och den här tanken (*この心 kono kokoro*, Nr.77) för att uttrycka de nackdelar som uppstår om man inte bortser från alla konventioner.

Sektion134 handlar om människans snikenhet (*貪る心 musaboru kokoro*, Nr.85). Man kan inte utföra saker man inte är kapabel till. Man måste känna sig själv, till exempel om man är trögtänkt (*心おくれ kokoro okure*, Nr.84). I sektion 174 skriver författaren också att man måste förstå själv vad man kan göra och vad man borde göra. Till och med en jakthund kan förstå sina uppgifter. Människan bör vara smartare än en hund; hunds ideal (*犬の心 inu no kokoro*, Nr.104).

I sektion 235 skriver författaren om människans tomhet. Han använder tanke (*心 kokoro*, Nr.52) och självsvåldigt, utan restriktioner (*心まま kokoro no mama*, Nr.125) för att uttrycka varför människans tomhet, *mushin*, är viktigt. Han menar att den tomheten är den enda som kan rymma något annat, till exempel en spegel har inga färger och inga figurer och därför kan spegla saker.

”鏡には色・形なき故、よろづの影きたりてうつる。鏡に色・形あらましかば、うつらざらまし。虚空よくものを容る。われらが心に、念念のほしきままに來たり浮かぶも、心といふものの無きにやあらん。心にぬしあらましかば、胸のうちに若干のことは入りきたらざらまし。(Kagami niha iro katati naki yue, yorozsu no kageki tari te uturu. Kagami ni iro katati aramashikaba, utura zara mashi. Kokuu yoku mono wo ireru. Warera ga kokoro ni, nennen no hoshiki mama ni kitari ukabu mo, kokoro to ifu mono no naki

³⁶ Yashida, sektion, 58.

*niyaaran. Kokoro ni nushiamashikaba, mune no uti ni sokobaku no koto ha hairi kitara zaramashi.).*³⁷

5.1.3 無常 mujō

I sektion 7 skriver författaren att alla levande väsen förändras hela tiden och detta gäller såväl födda som döda. Just eftersom detta faktum råder blir världen helt underbar. Han använder orden känsla (心地 *koko chi*, Nr.5), medvetande (心 *kokoro*, Nr.9) och snikenhet (貪る心 *musaboru kokoro*, Nr.10) för att vederlägga människor som önskar sig mycket till exempel, ett långt liv; ”命あるものを見るに、人ばかり久しきはなし。かげろふの夕を待ち、夏の蟬の春秋を知らぬもあるぞかし。つくづくと一年を暮らす程だにも、こよなうのどけしや。飽かず、惜しと思はば、千年を過すとも、一夜の夢の心地こそせめ。
(*Inoti aru mono wo miru ni, hito bakari hisashiki hanashi. Kagerofu no yuu wo mati, natu no semi no syunjuu wo shiranu mo aru zokashi. Tukuzuku to hitotose wo kurasu tei da nimo, koyonau no dokeshiya. Akazu, oshi to omohaba, titose wo sugosu tomo, itiya no yume no kokoti kososeme*).³⁸

I sektion 49 skriver författaren att man måste tänka (心にひし *kokoro ni hishi*, Nr.48) på att man kan dö när som helst. Detta tankesätt medför att man inte eftersträvar att äga en mängd saker och att man inte heller tar illa vid sig. Han ger ett exempel på en känd munk som heter förbud (心戒 *kokorokai*, Nr.49) som förstår föränderligheten i den här världen.

Sektion 59 handlar om att människors liv är trängande. Det kan liknas vid en brandkatastrof eller en översvämning. Därför måste man ta itu med de uppgifter som behövs göra idag utan att vänta till imorgon. Det finns många begåvade (心ある際 *kokoro aru sai*, Nr.54) människor men har de inte det här tankesättet, har de slösat bort hela sitt liv. I sektion 108 skriver författaren vidare om man måste värdesätta tiden och framleva sina dagar. Människan bör fundera hela tiden, fundering (心 *kokoro*, Nr.73), och uppskatta varje sekund i sitt liv.

I sektion 155 skriver författaren att man brukar prata om struktur när det gäller att planera någonting. Till och med årstiden har egna ordningar. Men när det gäller sjukdom, födsel och död kan man inte ha samma struktur eller planering. Han uttrycker sig med orden missnöjd (心にも違ひ *kokoro nimo chigahi*, Nr.93) och kunskap (心得 *kokoro e*, Nr.59) i den här sektionen. I sektion 189 menar författaren att det finns många oväntade företeelser. Ibland kan

³⁷ Yashida, sektion 235.

³⁸ Yoshida, sektion 7.

en betungande situation bli lätt och den enklaste situation kan bli framtidens problem, smärta (心苦し *kokoro gurushi*, Nr.111). Detta är något som sker varje dag, varje år och vidare hela livet; ”かねてのあらまし、皆違ひゆくかと思ふに、おのづから違はぬ事もあれば、いよいよものは定めがたし。不定と心得ぬるのみ、誠にて違はず。(Kanete no aramashi, minna tigahi yuku ka to omofu ni, ono dzukara tigahanu koto mo areba, iyoiyo mono ha sadame gatashi. Futei to kokoroe nuru nomi, makotoni te tigahazu.)”³⁹

Sektion 211 handlar om instabilitet i allt. Författaren menar att man inte kan förlita sig på makt, egendom och talang. Allting är inte säkert och kan ta en vändning vilket ögonblick som helst. Om man inte förstår detta och är fokuserad och koncentrerad (心を用いる *kokoro wo mochiiru*, Nr.115) på trångsynthet kan man bli inte känna sig varken bekväm eller fri.

5.1.4 侘び wabi och 寂び sabi

I inledningen beskriver författaren situationen och känslan han besitter innan han börjar skriva *Tsurezuregusa*. Han sitter lugnt och har det tråkigt och ensamt framför tuschstenen. Många tankar har angett hans huvud (心に移り行く *kokoro ni utsuri iku*, Nr.1) och när han vill berätta något på pappret skriver han ned följande informella texter som heter *Tsurezuregusa*. Om ensamhet menar författaren i sektion 17 att om man lever avskild från världen och är ensam kan man tvätta bort sina egna, grumliga tankar (心の濁り *kokoro no nigori*, Nr.21). I sektion 137 skriver författaren också att det är utmärkt om man kan njuta av ensamheten hemma. Författaren använder orden hjärtevän (心あらむとも *kokoro aramu tomo*, Nr.86) och slappna av (心なく *kokoro naku*, Nr.87) för att uttrycka sig i den här sektionen. I sektion 12 skriver författaren vidare att om man samtalar med en vän som har samma ideal och tankar (同じ心ならむ人 *onaji kokoro naramu hito*, Nr.18) är det utmärkt. Men om man inte kan prata med en hjärtevän (まめやか心の友 *mameyaka no kokoro no tomo*, Nr.19) är det skönare att vara ensam. Sektion 164 menar också att om man träffar och pratar med folk om onödiga saker med varandra (互いの心 *tagai no kokoro*, Nr.95) är det värdelöst. Han menar att det då är bättre vara ensam. I sektion 170 skriver författaren att när man pratar med andra för mycket kan man känna sig upprörd (心も静かならず *kokoro mo shizuka narazu*, Nr.99) och man slösar mycket tid. Författaren använder orden med vara förtjust (心づき *kokoro zuki*,

³⁹ Yoshida, sektion 189

Nr.100), ha samma ideal och tankar (同じ心 *onaji kokoro*, Nr.8) och fattad, lugn (心しづかに *kokoro shizuka ni*, Nr.75) i den här sektionen.

Sektion 10 handlar om människors bostäder. Han menar att det viktigaste är att känna sig bekväm och det betyder inte mycket saker utan man bor enkelt. Inredningen är av gammaldags art och bibehåller ett naturligt utseende. Arbetare tillverkar fina saker och gör sitt bästa (心を尽くす *kokoro wo tsukusu*, Nr.16), men om man möblera dem för mycket eller på ett olämpligt sätt hemma kan man också känna avsky, vämjäs vid (心ままならず *kokoro mama narazu*, Nr.17). Sektion 81 handlar om också hur man ordnar sitt hem. Han menar att genom se någons rum kan bli varse om någons tanke (心 *kokoro*, Nr.57) och intresse. Man behöver inte ha många fina saker i sina rum och det är onödigt att dekorera för mycket. Det enkla och praktiska är att föredra; ”大かた持てる調度にても、心おとりせらるる事はありぬべし。さのみよき物を持つべしとにもあらず、損ぜざらむためて、品なく見にくきさまに為なし、珍しからんとて、用なき事どもし添へ、煩はしく好みなせるをいふなり。古目か式やうにて、いたくことごとしからず、費もなくて、物がらのよきがよきなり。(Ookata moteru tyoudo ni temo, kokoro otoriseraruru koto ha ari nubeshi. Sano mi yoki mono wo motu beshi to nimo arazu, sonzezaramu tameto te, shina naku mi ni kukisama ni shi nashi, mezurashi karanto te, you naki koto domo shi sohe, wazurashiku konomi naseru wo ifu nari. Furume ka shiki yau nite, itaku kotogoto shikarazu, tuie mo naku te, mono gara no yoki ga yoki nari.)⁴⁰

Sektion 21 handlar om författarens känslor om naturen. Han menar att när man beundrar månen, blommorna och till och med vinden kan man bli berörd (心は着くめれ, *kokoro ha tsuku mere*, Nr.28). När man ser och njuter av fåglar och fiskar kan man känna glädje (心楽しむ *kokoro tanoshibu*, Nr.29). Det som gör att människan känner sig bekväm (心慰む *kokoro nagusamu*, Nr.30) är att resa till ett ställe där det inte finns några människofotspår och där det finns floder och där gräset är rent och färskt.

6. Diskussion och resultat

Det finns 34 sektioner som handlar om japansk estetik med 58 *kokoro* uttryck i *Tsurezuregusa*. 5 sektioner handlar om *gei*, 13 sektioner handlar om *mushin*, 7 sektioner handlar om *mujō* och 9 sektioner handlar om *wabi* och *sabi*. Uppsatsen konstaterar att det finns några sektioner som

⁴⁰ Yoshida, sektion 81.

handlar om både och till exempel *mushin* och *wabi*, men uppsatsen har analyserat ett av dem. Uttrycken med *kokoro* i sektionerna innebär människans kunskap, känslor, och medvetande vilket gäller människans mentala aktivitet. Marra menar att *kokoro* utgör en viktig del i diskussioner i japansk litteratur och man kan inte ignorera uttrycken med *kokoro*. Uppsatsen vill förmedla att *kokoro* är ett viktigt estetiskt ord i japanska litteraturen *Tsurezuregusa*.

I sektionerna 1, 150, 167, 187 och 188 (芸 *gei*) uttrycker författaren Kenkō människans skicklighet med *kokoro*. Kenkō var en diktare. Han kom från Kyotō och arbetade som en tjänsteman för kejsarens regering.⁴¹ Han hade läst många kinesiska och japanska klassiska böcker som han nämnde själv i texten *Tsurezuregusa*. Efter han blev buddistmunk fokuserade han mer på att studera buddistisk skrift. Genom att se Kenkōs bakgrund kan vi förstå att Kenkō hade bra kunskap om *gei*, *michi* och *waza* som han hade omkring sig hela sitt liv, sådana skickligheter är en viktig del för Kenkōs ideal av en riktig ”gentleman” och uttrycker Kenkō dem med hjärtat (心 *kokoro*) i sina texter *Tsurezuregusa*. Kenkō menar att *gei* är viktigt för människans liv eftersom de principer och regler om *gei* som han berättat i texter inte bara gäller människans skicklighet utan gäller också man uppför sig i vardagslivet; ”芸能・所作のみにあらず。大方の振舞ひ・心づかひも、愚かにして謹めるは得の本なり。巧みにしてほしきままなるは、失の本なり。(geino・syosa no mi ni arazu. Ookata no furumahi・kokoro zasukahi mo, oroka ni shite tutushimeru ha toku no moto nari. Takumi ni shite hoshiki mama naruha, ushinau no moto nari.).”⁴²

I sektionerna 8, 9, 18, 38, 58, 60, 75, 112, 134, 174, 217, 235 (無心 *mushin*) uttrycker Kenkō människans tomhet med *kokoro*. Enligt Marra, är *Mushin* en Zen ideologi som är en särskild utbildning för människans sinne och anda (心 *kokoro*). *Mushin* innebär att det finns inga djupa tankar och begär i sig själv, detta handlar om restriktioner av människans behov av sexualliv, ägodel och framför allt andra önskningar vilket författaren har formulerat i de sektionerna. När vi ser Kenkōs bakgrund och läser hans texter i *Tsurezuregusa*, kan vi förstå att *mushin* är den som författaren Kenkō strävar efter i sitt liv och han tycker att alla bör lära sig om *mushin*. Men varför behöver man ha ett sådant sinne och anda? Kenōs förklarar om det i sin text att om man inte har *mushin* med sig bli man lätt förvirrad och kan möjligtvis tappa sig själv. ”世に従へば、心外のおおじかにうばはれて惑ひ易く、人に交はれば、言葉よそのききに随ひて、さながら心にあらず。人に戯れ、物に争ひ、一度は恨み、一度は喜ぶ。

⁴¹ Keene, xiii-xiv

⁴² Yoshida, sektion, 187.

そのこと定れることなし。分別妄りに起こりて、得失やむ時なし。惑ひの上に酔へり、酔の中に夢をなす。走りていそがはしく、ほれて忘れたること、人皆かくのごとし。(Yo ni shitagaheba, kokorohoka no oojika ni ubaharete madohi yasuku, hito ni majihareba, kotoba yoso no kiki ni shitagahite, sanagara kokoro ni arazu. Hito ni odokere, mono ni arasohi, itido ha urami, itido ha yorokobu. Sono koto sadamereru koto nashi. Bunbetu midari ni okori te, tokushi yamu toki nashi. Madohi no ue ni yoheri, yoi no naka ni yume wo nasu. Hashiri te isogahashiku, hore te wasuretaru koto, hito mina kaku no gotoshi.).⁴³

I sektionerna 7, 49, 59, 108, 155, 172, 189, 211(無常 *mujō*) uttrycker Kenkō instabilitet med *kokoro*. Marra menar att den instabiliteten delades av taoister och buddister. Kenkō nämner flera gånger i de sektionerna i *Zsurezuregusa* att han läst taoistiska böcker av Lao Tzu och Chuang Tzu (till exempel sektion 13, 老子のことば *Rōshinokotoba* och 南華の編 *nankanohen*) och att han studerade buddism i sitt dagliga liv.⁴⁴ *Mujō*'s betydelse kommer troligtvis inte vara densamma utan kan komma att förändras under hela tiden. Denna förändring gäller människans död, födelse, sjukdom och andra händelser. I Lao Tzus *Tao te ching* står det här:

”När var och en i världen ser det sköna skönt, då finns fula. När var och en ser det goda som gott, då finns det onda. Sålunda det som finns och det som inte finns frambringar varandra. Starkt och lätt kompletterar varandra. Lång och kort formar varandra. Hög och låg vilar på varandra. Röst och ton klingar med varandra. Först och sist följer varandra...”⁴⁵

De osäkra, instabila känslorna och tankarna (心 *kokoro*) hade Kenkō lärt sig att man inte skall slösa tid, istället fokusera på lärandet – *gei*, för att övertyga folk att man inte behöver ha mycket i sitt liv- *mushin*, att man bör leva i riktigt kvalitet i livet- *wabi* och *sabi*.

I sektionerna inledning, 10, 12, 17, 21, 26, 81, 98, 137, 164 och 170(侘び *wabi* och 寂び *sabi*) uttrycker Kenkō människans ensamhet och enkelhet med *kokoro*. *Wabi* och *sabi* innebär en känsla av lugn och ensamhet i enkelheten. *Sabi* innebär också en sober smak. Kenkō var en eremit och en buddistmunk och hade levt ett ensamt och sobert liv. Marra skriver att båda Kenkō och hans gode vän Ton'a (1289-1372) hade avlägsnat sig från samhället och levt en eremits liv. De båda två beskriver ensamheten och enkelheten i deras

⁴³ Yoshida, sektion,75.

⁴⁴ Två forntidens kinesiska filosofer, 老子 *Rōshi* (f.k 600), 莊子 *Rōshi* (f.k 399-295)

⁴⁵ S Stenudd, *Tao te ching Taoismens källa*, Arriba förlag, Malmö, 2012, s.12

texter. De hade glädje i deras eremits liv och dem har blivit så vana vid att leva ensamma att de på något sätt tvekar att bryta sin livsstil.⁴⁶ Den livsstilen var populär under tiden som Kenkō levde i och gjort sig berömd för.

I inledningen är det *kokoro*, det första som författaren använder och *kokoro* (tankar) är nyckelordet för hela texten. Det vill säga att eftersom författaren har sådana tankeströmningar vill han skriva ner dem. Detta slutligen blir *Tsurezuregusa*: ”序段 つれづれなるままに、日暮らし、すずりに向ひて、心に移り行くよしなしごとを、そこはかたなく書きつくれば、怪しうこそ物狂ほしけれ。(Jodan tsurezure naru mama ni, nichi kurashi, suzuri ni muhi te, kokoro ni utsuri iku yoshi nashi goto wo, soko ha kato naku kaki tsukureba, ayashiu koso mono guru hoshikere.).”⁴⁷ Den här inledningen översatt av Donald Keene:

”What a strange, demented feeling it gives me when I realize I have spent whole days before this inkstone, with nothing better to do, jotting down at random whatever nonsensical thoughts have entered my head.”⁴⁸

Den lysande inledningen har bara en lång mening men den behärskar hela texten *Zsurezuregusa*. En fras med *kokoro* (tankar) som befinner sig i inledningen antyder innehållet i hela texten *Zsurezuregusa*.

7. Slutsats

Uppsatsen har främst fokuserat på japansk estetik i de sektionerna i det klassiska verket *Zsurezuregusa* utifrån de estetiska termerna *gei*, *mushin*, *mujō*, *wabi* och *sabi*. Den specifika uppgiften har varit att ta ut *kokoro* från sektionerna och analyseras detta begrepp i sitt sammanhang. Uppsatsens frågeställning är att undersöka hur estetik uttrycker sig genom begreppet *kokoro* och är *kokoro* det dominerande estetiska begreppet i *Tsurezuregusa*.

I kapitel 5, har arbetet undersökt betydelser och sammanhang av varje ord med *kokoro* i själva frasen och sektionerna som handlar om estetik. Uttrycken med *kokoro* i sektionerna innebär människans kunskap, känslor och medvetande och dessa människors mentala aktivitet är viktiga för att uttrycka japansk estetik.

I kapitel 6, har arbetet diskuterat varför författaren uttrycker sig i estetik genom begreppet *kokoro*. Eftersom författaren Kenkō hade bra kunskap om *gei* och för att *gei* är en viktig del

⁴⁶ Marra, s.323-324.

⁴⁷ Yoshida, inledning.

⁴⁸ Kenne, s. 3.

för hans idé av en riktig ”gentleman” uttrycker han sig med hjärtat (*kokoro*). På grund av att Kenkō var en buddistmunk hade han särskild religiös utbildning – *mushin* – för sinnet och andan – *kokoro*. Instabilitet – *mujo* – hade Kenkō lärt sig från taoism och buddism. De instabila känslorna och tankarna hade Kenkō tagit med sig i sitt uttryck i *Zsurezuregusa*. Kenkō hade levt som en eremit med en livsstil - *wabi* och *sabi* ,en känsla (*kokoro*) av lugn och ensamhet i enkelhet. Sammanfattningsvis är *kokoro* det dominerade begreppet i estetiken *gei*, *mushin*, *mujo*, *wabi* och *sabi* i Kenkōs *Zsurezuregusa*. Dessutom befinner sig det första *kokoro* – tankar – i inledningen som strukturerar innehållet i *Zsurezuregusa*. Eftersom författaren Kenkō hade sådana tankeströmningar och idéer ville han skriva ner dem och det blev *Zsurezuregusa*. Visserligen är *Kokoro* det dominerande estetiska begreppet i *Tsurezuregusa*.

Uppsatsen har kretsat kring frågan om hur estetiken uttrycks med ordet *kokoro*. De metoder uppsatsen använts av för att få svar på detta är först och främst att hitta kärnordet *kokoro* i *Tsurezuregusa* och för att precisera målen och hypoteserna. Därefter identifierade arbetet att det innehåller 58 *kokoro* uttryck i de 34 sektionerna som handlar om japansk estetik i *Tsurezuregusa*. Det första *kokoro*-uttrycket som står i inledningen av *Tsurezuregusa* är nyckelordet för hela texter. Troligtvis är uttryck med *kokoro* det centrala estetiska begreppet i den japanska litteraturen *Zsurezuregusa*.

8. Referenser

Tryckta källor:

Chance, L. H *Formless in Form -Kenkō, Tsurezuregusa, and the Rhetoric of Japanese Fragmentary Prose*. Stanford University Press, Stanford, California, 1997.

Keene, D trans., *Essays in Idleness: The Tsurezuregasa of Kenko*, Columbia University Press, New York, 1967.

Kodansha Encyclopedia of Japan, Tokyo: Kodansha, 1983.

Koren, L *Wabi-Sabi for Artists, Designers, Poets and Philosophers*, Berkeley: Stone Bridge Press, 1994.

Marra, M. F *Essays on Japan -Between Aesthetics and Literature*, Brill's Japanese Studies Library, Leiden Boston, 2010.

日本国語大辞典 Nihonkokugodaijiten, 小学館 Syogakukan 東京 tōkyō, 1976.

Reinke, A & Sedholm, M *Kokoro heart; mind; spirit*, Kofuu-Senju Publications, Umeå, 2011.

Stenudd, S *Tao te ching Taoismens källa*, Arriba förlag, Malmö, 2012.

Elektroniska källor:

Yamaguchi ,T ‘ The meaning of death in Kenkō Yoshida’s Tsurezuregusa’, De Gruyter Mouton, 2014: 229:117-130.

Yoshida, K *Tsurezuregusa*, ca.1330.

<http://www.geocities.jp/rikwhi/nyumon/az/turezure_zen.html>

Azuma, R. 2008. <<http://www.tsurezuregusa.com>>

Dong, W. 2009. <<http://book.douban.com/reading/10584898/>>

9. Appendix

a. Appendix 1

* Svensk, personlig, översättning från modern⁴⁹ och klassisk japanska⁵⁰, men även från de engleska⁵¹ och kinesiska⁵² termerna.

Nr.	Koko/kokoro/shin/jin	Betyder på svenska*	Sektion
1	kokoro ni utsuri iku 心に移り行く	Tankar som har strömmat i mitt huvud	Inledning
2	kokoro otori 心劣り	dålig moral	1,141,240
3	kokoro 心	tänkande	1
4	kokoro zama 心ざま	temperament	1
5	koko chi 心地	känsla, förnimmelse, stämning,	3,7,12,15 17,19,71, 71,134,
6	kokoro no itoma naku 心のいとまなく	oroa sig	3
7	kokoro ni wasure zu 心に忘れず	glömma inte	4
8	kokoro nikushi 心にくし	utmärkt, strålande	4,10,78,84, 141,143,150, 175,178,191,

⁴⁹ <http://www.tsurezuregusa.com>

⁵⁰ Yoshida, K

⁵¹ D Keene, trans., *Essays in Idleness: The Tsurezuregasa of Kenkō*, Columbia University Press, New York, 1967, xiv.

⁵² Dong, W.

			240
9	kokoro 心	medvetande	7
10	musaboru kokoro 貪る心	snikenhet	7
11	kokoro wo madohasu 心を惑はす	förvirra, vilseleda	8
12	hito no kokoro 人の心	människans sinne	8
13	kokoro tokimekisuru mono nari 心ときめきするものなり	inte kunna låta bli	8
14	kokoro bahe 心ばへ	temperament	9
15	hito no kokoro wo madowashi 人の心を惑はし	förvirra, vilseleda	9
16	kokoro wo tukushi 心を尽くし	göra sitt bästa	10
17	kokoro no mama narazu 心のままならず	avsky, vämjas vid	10
18	onaji kokoro naramu hito 同じ心ならむひと	en person som har samma ideal och tankar	12,170
19	mameyaka no kokoro no tomo まめやか心の友	hjärtevän, intimaste vän	12
20	kokoro zukahi se rarure 心づかひせらるれ	känna, förnimma, erfara	15

21	kokoro no nigori 心の濁り	grumliga tankar	17
22	kokoro no uchi 心の中	i själen	18
23	kokoro mo uki 心も浮き	känslor sätt i gungning	19
24	kokoro awa tadashiku 心あわただしく	uppjagad,förvirrad	19
25	kokoro wo nomizo 心をのみぞ	tända, väcka	19
26	kokoro bosoki mono nare 心ぼそきものなれ	känna sig ensam	19
27	kokoro bosokere 心細けれ	ledsen,ensam	19
28	kokoro ha tsukumere 心はつくめれ	röra, bli berörd	21
29	kokoro tanosibu 心楽しぶ	glad	21
30	kokoro nagusamu 心慰む	känna sig bekvämt	21
31	hito no kokoro no hana 人の心のはな	människans kärlek	26
32	kokoro bosokere 心ぼそけれ	orolig, osäker	27
33	hito no kokoro mo arahare nu	människans medfödd,natur	27

	人の心もあらはれぬ		
34	kokoro mo naku 心もなく	såra någons känslor	29
35	kokoro awa tadashi 心あわただし	orolig, bekymrad	30
36	hito no kokoro ha nahoutate 人の心はなほうたて	ledsen,sorgsen	30
37	kokoro aramu hito 心あらむ人	kännslig människan	30
38	mi kokoro 御心	respect term för någons ande	31,142
39	kokoro zukahi 心づかひ	moral,uppförande,uppträdande	32
40	kokoro zama shitaru 心ざましたる	temperament,sinnelag,egenskaper	36
41	kokoro wo oki 心をおき	vara uppmärksam, vara försiktig	37
42	kokoro aran hito 心あらん人	förständig person	38
43	mayohi no kokoro 迷ひの心	förvirra,bringa ur fattningen	38
44	kokoro ni futo 心にふと	plötsligt komma ihåg	41
45	kokoro ni kuku 心にくく	dra till sig, fascinera	43,104

46	kokoro zukahi 心遣ひ	oroa sig över någon frånvarande	44
47	kokoro no mama 心のまま	frihet	44
48	kokoro ni hishi 心にひし	tänka, fundera	49
49	kokoro kai 心戒	avhållelse, förbud	49
50	kokoro uku 心憂く	dyster, nedslagen	52,107,118, 139,175,189
51	dou shin 道心	utöva (buddism)	58
52	kokoro 心	hjärta, tanke, ande, själ	58,121,129, 157,184,235, 235,235
53	sono kokoro その心	önskan, längtan, lust	58
54	kokoro aru sai 心ある際	begåvad, intelligent	59
55	kokoro wo sumashi 心を澄まし	gottgöra, rätta, korrigera	60
56	waga kokoro 我が心	människans hjärta	69,71,85,
57	kokoro 心	tanke	75,81

58	kokoro hoka 心ほか	utanför hjärtat	75
59	kokoro e 心得	kunskap, information	79,155,158, 175,175,184, 189,194,195, 213,238
60	kokoro masari 心勝り	överlägsenhetskänsla	82
61	kokoro yowaki 心弱き	bära sig som en bortskämd barnunge	84,141
62	hito no kokoro 人の心	människans tanke	85,91
63	kokoro su beki 心すべき	vara uppmärksam, vara försiktig	87
64	kan jin 肝心	huvudsaklig, viktigast	89
65	syo shin no hito 初心の人	vara nybörjare	92
66	nahozari no kokoro なほざりの心	avspändhet, lugn och ro	92
67	kedai no kokoro けだいの心	slö, slap	92,92
68	kokoro ni kake nu 心にかけてぬ	bli lugn, lita på	98
69	kokoro bosoge naru	ensam, svag	104

	心ぼそげなる		
70	kokoro gurushi 心ぐるし	smärtsam	104
71	kokoro mo hayaku uturi 心も早く移り	besatt av, hemfallen åt	107
72	sono kokoro その心	medfödd, egenskap,natur	107
73	kokoro 心	tanke, foundering	108,172
74	kokoro shite 心して	lugna ner, få att slappna av	109
75	kokoro shizuka ni 心しづかに	fattad, lugn	112,170
76	kokoro no hima 心の暇	fritid,ledig tid	112
77	kono kokoro この心	den här tanken	112
78	kokoro yoku bakari 心ゆくばかり	ge upp allt hopp, förtvivla	115
79	kokoro aran 心あらん	levande,varelse	121
80	kokoro wo tomete ari 心をとめてあり	noggrann, samvetsgrann	128
81	jihi no kokoro 慈悲の心	vara välvillig,god,medlidsam	128,129,142

82	kokoro wo itamashi 心をいたまし	såra någons känslor	129
83	kokoro no shiwaza nari 心のしわざなり	motiv, bevekelsebakgrund	129
84	kokoro okure 心おくれ	trögtänkt	134
85	musaboru kokoro 貪る心	snikenhet, omåttlig	134
86	kokoro aramu tomo 心あらむとも	hjärtevän	137
87	kokoro naku 心なく	slappna av	137
88	kokoro toku 心とく	kolerisk, hetlevrad, otålig	139
89	kokoro nashi 心なし	tråkig, trist	142
90	kouyou no kokoro 孝養の心	hängivenhet till sina föräldrar	142
91	sono hito no kokoro ni nari その人の心になり	själv	142
92	kou no kokoro 恒の心	uthållighet, målmedvetenhet	142
93	kokoro nimo tigai 心にも違ひ	missnöjd, missbelåten	155
94	sanran no kokoro	uppskrämd, nervös och orolig	157

	散乱の心		
95	tagai no kokoro 互いの心	varandrar	164
96	kokoro nimo omoeru 心にも思へる	samma tanke	167
97	nai shin ni sokobaku no toga ari 内心にそこぼくのとがあり	försiktig, varsam	167
98	man shin 慢心	högdragen,överlägsen	167
99	kokoro mo shizuka narazu 心も静かならず	upprörd, otålig	170
100	kokoro zuki 心づき	tycka om,vara förtjust	170
101	kokoro mono ni ugoki 心物にうごき	väcka, sätt I gungning	172
102	kokoro ni haji urayami 心に恥ぢ羨み	beundra,avundas	172
103	kokoro hiki 心ひき	fånga någons blick	172
104	inu no kokoro 犬の心	hundens ambition, ideal	174
105	kokoro no doka ni monogatari shite 心のどかに物語して	småprata, prata om ditt och datt	175
106	kokoro nagusamu 心慰む	trösta	175

107	kokoro ni kakaru 心にかかる	bekymmer,sorg,problem	186
108	kokoro zukahi 心づかひ	tänka på, oroa sig för	187
109	kokoro ni hakake 心にはかけ	lat, lättjefull,slö,	188
110	kokoro ni torimochi 心にとりもち	gapa efter för mycket	188
111	kokoro kurushi 心苦し	smärta,plåga	189
112	kokoro zuki naku 心づきなく	tänka inte	190
113	kokoro todome 心とどめ	uppmärksamma, ägna	191
114	kokoro wo tsukenu 心をつけぬ	oberörd, obekymrad	194
115	kokoro wo mochiiru 心を用いる	vara uppmärksam, koncentrerad	211
116	kokoro ukaru 心うかる	tänka på	212
117	sono kokoro zukahi その心づかひ	sinnestillstånd	217
118	sono kokoro その心	tanken	217
119	you jin	kärnpunkt, huvudpunkt	217

	用心		
120	kokoro to koshi nahe 心とこしなへ	säker, stabil	217
121	tou shin 灯心	veke	221
122	ka no kokoro 歌の心	innebörd av en dikt	221
123	michi ni kokoro e taru 道に心えたる	kunskap, information	232
124	kokoro madohasu 心まどはす	bli förvirrad, villrådig	234
125	kokoro no mama 心のまま	som man är	235
126	kokoro no iro 心の色	kärlek	240
127	kokoro zuki naki 心づきなき	missnöjd, missbelåten	240
128	sho gan shin 所願心	önskan, begäran	241,217
129	mou shin 妄心	vilsledande	241
130	shin shin 心身	själ och kropp	241

b. Appendix 2

	<i>芸 gei</i>	<i>無心 mushin</i>	<i>無常 mujō</i>	<i>侘び wabi och</i> <i>寂び sabi</i>
Nr.	2,3,4,8,96,97, 98, 108,109,110	11,12,13,14,15,22,42,43,51,52, 53,75,76,77,84,85,101,102,103, 104,117,118,119,120,128, 125	5,9,10,48,49, 54,59,73,93, 111,115	1,16,17,18,19, 21,86,87,95,99, 100,
Sektion	1, 150, 167, 187, 188	8,9,18,38,58,60,75, 112,134, 172, 174, 217,235	7,49,59,108, 155, 189,211	Inledning, 10, 12,17,21,81, 137,164,170